

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 8C/139/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812218333
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3812218333.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Klaudiou Šiškovou v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., Bratislava, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa na prerušenie konania **z a m i e t a .**

Súd návrh **z a m i e t a .**

Súd odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

N30 24.5. ho zásahu vychádzať

sa návrhom podaným voči odporcovi domáhal zaplata sumy 175,- eur z titulu majetkovej škody a sumy 110,64 eur z titulu nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Prievidza, pretože tento nerozhodol o žiadosti o zmene exekútora v zákonnej lehote.

Ako oprávnený podal exekučnému súdu návrh na zmenu súdneho exekútora a legitímne očakával, že súd mu poskytne súdnu ochranu a v zákonnej lehote rozhodne o zmene exekútora. V exekučnom konaní je pritom povinnosť súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia tohto návrhu. Vec pritom nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na posúdenie a rozhodnutie súdu. Navrhovateľovi bolo doručené uznesenie o zmene súdneho exekútora zo dňa 4.1.2010 po uplynutí zákonnej lehoty na rozhodnutie, pričom do tejto doby sa nachádzal v stave právnej neistoty. Toto obdobie musel navrhovateľ prekryvať svojou aktivitou cielenou na udržanie bonity pohľadávky a jej zabezpečenia usmerňovaním exekútora a ďalších účastných orgánov, čo predpokladalo aktívnu systémovú správu pohľadávky navrhovateľom. Majetková škoda teda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. V tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému vynaložil sumu 70,- eur, na udržanie a správu informačného systému 40,- eur a na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- eur, ďalej na administratívne spracovanie textov urgencií súdu, na publikačné výdaje spojené s urgenciami, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania vynaložil sumu 15,- eur. Celkom v období medzi podaním návrhu na zmenu exekútora

a rozhodnutím o ňom vynaložil márne sumu 175,- eur. Ďalej navrhovateľ vo svojich návrhoch uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv navrhovateľa, pričom neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolvenčii povinného. Ďalej nezákonným zásahom boli vyvolané u členov riadiacich orgánov spoločnosti navrhovateľa a majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, ďalej bol spôsobený zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, strata zisku z realizovaného obchodu vyvolala hospodársku stratu, nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 663,88 eur, čo predstavuje alikvótnym pomerom sumu 55,32 eur za každý začatý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. Keďže v predmetnej exekučnej veci bol súd bezdôvodne nečinný viac ako 88 dní, uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 110,64 eur. Navrhovateľ tiež uviedol, že v zmysle zákonného postupu písomne žiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., odporca na jeho žiadosť pozitívne nereagoval.

V návrhu navrhovateľ vzniesol námietku zaujatosti, súd preto predložil spis na rozhodnutie o námietke zaujatosti sudcov Okresného súdu Prievidza Krajskému súdu v Trenčíne. Uznesením Krajského súdu Trenčín sp. zn. 4NcC/618/2012-17 zo dňa 30.10.2012 bolo rozhodnuté, že sudkyňa JUDr. Valéria Píšová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 8C/139/2012. Z dôvodu prerušenia výkonu funkcie sudcu zákonnej sudkyne bola vec pridelená na rozhodovanie náhodným výberom sudkyňi JUDr. Klaudii Šiškovéj. Krajský súd Trenčín uznesením sp. zn. 4NcC/10/2013-22 zo dňa 17.1.2013 rozhodol, že sudkyňa JUDr. Klaudia Šišková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 8C/139/2012.

Odporca písomným vyjadrením z 14.5.2013 zaujal stanovisko k podanému návrhu. Poukázal na zmätočnosť podania - návrhu na začatie konania, pričom navrhovateľ prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Je nepravdivé a klamlivé tvrdenie, že navrhovateľ nemá vedomosť o spisových značkách uvádzaných exekučných konaniach, pretože v týchto konaniach bol účastníkom konania. Neoznačenie spisových značiek exekučných konaní bolo jedným z dôvodov, pre ktoré aj Ústavný súd SR odmietol sťažnosti navrhovateľa na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu. Nie je zrejmý ďalej ani titul nároku na náhradu škody, pretože namieta nezákonné konanie v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora, namieta nesprávny úradný postup v podobe prieťahov, ďalej uvádza aj rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, čo sa dá vysvetliť ako namietanie nezákonného rozhodnutia. Nie je teda zrejmé, či uplatňuje nárok z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodov prieťahov, z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Nie vo všetkých konaniach uvádza navrhovateľ kroky, ktoré podnikol na odstránenie prieťahov v konaní, pričom žiadosť o informáciu o stave konania nie je možné považovať za riadny prostriedok, ktorý by smeroval k zabráneniu tvrdených prieťahov, neuvádza či podal sťažnosť na zbytočné prieťahy predsedovi okresného súdu, resp. ústavnú sťažnosť. Všeobecný súd pritom v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, pretože túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Ďalej odporca namietal, že dňa 23.4.2012 boli doručené odporcovi prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, v ktorých boli obsiahnuté aj žiadosti vo veciach, ktoré sú predmetom tohto konania. Návrhy na súd pritom navrhovateľ podal už dňa 27.9.2012, teda pred uplynutím 6-mesačnej lehoty v zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). Ide preto o predčasne uplatnený nárok na súde. Navrhovateľ pritom napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadosti tieto nedoplnil, neuviedol dátumy, kedy sa dozvedel o škode, nepriložil doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, neuviedol, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prieťahy, ústavné sťažnosti a

nedoplnil doklady preukazujúce ohrozenie práv zánikom povinného, jeho insolveniou, stratou kontaktu s povinným a podobne. Odporca preto ako orgán príslušný na predbežné prerokovanie podaných žiadostí nepovažuje nárok navrhovateľa za predbežne prerokovaný.

Čo sa týka namietaného postupu, a to nerozhodnutia o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenej lehote uviedol, že podľa § 44 ods. 9 Exekučného poriadku má exekučný súd povinnosť v rozhodnutí o zmene exekútora poveriť exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Pokiaľ aj v niektorých prípadoch mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhoch na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu, bolo to spôsobené predovšetkým tým, že pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť. Navrhovateľ mohol podať účinný prostriedok nápravy a podať predsedovi súdu. Vzhľadom na povahu úkonu, zákonom stanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť navrhovateľa i nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony - výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu a jeho zaslanie novému exekútorovi a rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v lehote stanovenej zákonom považovať za zbytočné prietahy, a teda za nesprávny úradný postup. Pôvodný súdny exekútor pritom vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, preto v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody.

K otázke vyčíslenia škody ďalej odporca poukázal na to, že navrhovateľ nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické. V návrhu neuvádza, či predmetné vecné náklady predstavujú skutočnú škodu alebo ušlý zisk. Na preukázanie vzniku škody by musel navrhovateľ produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Navrhovateľ ako poskytovateľ spotrebiteľských úverov musí nevyhnutne využívať informačný systém, ktorý využíva pre všetky pohľadávky, nielen tie, ktoré boli predmetom exekúcie. Požadovať preto paušálnu sumu za udržanie informačného systému je nesprávne a účelové. Od povinnosti riadne preukázať vznik a výšku škody navrhovateľa neodbremeňuje množstvo podaných žalôb, ťažkosti pri jej vyčíslení a preukázaní, ani ochrana osobných údajov, obchodného tajomstva či dôverných informácií, teda skutočnosti, ktorými exemplárne nespĺnenie dôkaznej povinnosti odôvodňuje. Navrhovateľ ďalej nevyužil možnosť podania sťažnosti predsedovi súdu, keď predseda súdu nemal možnosť zjednať prípadnú nápravu. Nie je možné ďalej prihliadať na tvrdené „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ členov riadiacich orgánov spoločnosti, pretože nároky uplatňuje právnická osoba a nie fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, pretože im priamo nevzniká žiadna škoda. Nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to i s poukazom na podnikateľskú činnosť navrhovateľa. Navrhovateľ a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie (k uvedenému odporca pripojil k návrhu list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D (2010) 1360 /, súdy konštatovali porušenie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Navrhovateľ je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Odporca preto považuje konanie navrhovateľa v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže škoda mala vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej činnosti, pričom aj súdna moc musí pozornejšie skúmať práve podania navrhovateľa, a to návrhy na vykonanie exekúcie, súdy musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nevydajú a podobne, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom. S poukazom na charakteristiku príčinnej súvislosti medzi existenciou nesprávneho úradného postupu a vznikom škody alebo nemajetkovej ujmy, odporca uviedol, že navrhovateľovi žiadna škoda postupom okresného súdu nevznikla. Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., považuje odporca návrhy za neopodstatnené a žiada ich zamietnuť. Zároveň uplatnil aj nárok na náhradu trov konania.

Navrhovateľ pred vykonaním prvého pojednávania vo veci samej doručil súdu v deň pojednávania, t.j. dňa 16.10.2013 návrh zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu a ďalej návrh na prerušenie konania. Vzhľadom k tomu, že vo veci bol už určený termín pojednávania a s prihliadnutím na dôvody prerušenia konania uvádzané navrhovateľom,

keď o nevyhlúčení zákonného sudcu bolo právoplatne rozhodnuté odvolacím súdom, súd vo veci konal a na pojednávaní dňa 16.10.2013 vec prejednal a rozhodol aj o návrhu na prerušenie konania, ako i vo veci samej. Keďže súd návrh na zrušenie termínu neakceptoval, navrhovateľ svoju neúčast' náležite riadne a včas neospravedlnil postupom podľa § 119 O.s.p., preto súd prejednal a rozhodol vec v jeho neprítomnosti v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p.. Odporca svoju neúčast' ospravedlnil, súhlasil s tým, aby súd vec prejednal a rozhodol aj v jeho neprítomnosti. Vzhľadom na tvrdenie navrhovateľa, že otvoreniu pojednávania musí predchádzať vyriešenie otázky zámeny namietaného súdu a osoby domnelého zákonného sudcu, súd len okrajovo konštatuje, že o otázke či zákonný sudca, ktorému bola vec pôvodne pridelená JUDr. Valéria Píšová, je z pojednávania veci vylúčený, rozhodol odvolací súd horecitovaným uznesením tak, že táto sudkyňa nie je vylúčená z pojednávania tejto veci a následne po jej odchode na dôchodok bolo rozhodnuté, že zákonná sudkyňa JUDr. Klaudia Šišková z pojednávania a rozhodovania vo veci nie je vylúčená. Na ozrejenie správnosti uvedeného postupu súd dáva do pozornosti aj uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 102/2013 zo dňa 11.3.2013, kde súd v obdobnej veci navrhovateľa proti odporcovi o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy (vec vedená na OS Bratislava II) v súvislosti s námietkou navrhovateľa, že už pri vyrubovaní súdneho poplatku rozhodoval vylúčený sudca, vyslovil názor, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo. Dovolací súd preto neuznal námietku navrhovateľa o existencii procesnej vady v konaní za opodstatnenú. Súdu preto v predmetnej veci len subjektívne pochybnosti navrhovateľa o zákonom sudcovi nebránili vo veci ďalej konať. Súd preto v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal vec v neprítomnosti navrhovateľa, keď prihliadol na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Navrhovateľ podaním doručeným súdu dňa 16.10.2013 podal návrh, aby súd konanie prerušil a to do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevyhlúčenia sudcu povereného pojednávaním veci. Návrh odôvodnil tým, že námietka porušenia nestrannosti je závažne podporená najmä pomerom sudcu k veci, pretože sudca môže byť rozhodnutím súdu priamo dotknutý vo svojich právach, sudca je vylúčený aj preto, že získal o veci poznatky iným spôsobom, než z dokazovania na konaní a do úvahy prichádza aj vzťah ekonomickej závislosti.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku súd konanie preruší ak, rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Súd preskúmal návrh navrhovateľa na prerušenie konania, pričom dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný. Povinnosť súdu prerušiť konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku vzniká len vtedy, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú súd nie je oprávnený riešiť. Možnosť súdu prerušiť konanie podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku vzniká len vtedy, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Takouto otázkou môže byť len rozhodnutie o takej skutočnosti, ktorá je objektívne spôsobilá mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej a nie vo veci týkajúcej sa ústavnosti rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnuté o tom, že sudca nie je vylúčený z pojednávania a rozhodovania veci. V predmetných veciach bolo pritom rozhodnuté odvolacím súdom o nevyhlúčení zákonného sudcu, pričom zákonný sudca je takýmto rozhodnutím viazaný. Preto podanie sťažnosti navrhovateľa na Ústavný súd Slovenskej republiky proti rozhodnutiu, ktorým sudca nebol vylúčený z pojednávania a rozhodovania vo veci nemôže byť dôvodom na prerušenie konania, pretože rozhodnutie vo veci samej nezávisí od tejto skutočnosti, rovnako v uvedenom konaní sa nerieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu vo veci samej. Samotné podanie ústavnej sťažnosti a tvrdenie navrhovateľa o porušení jeho základných práv bez ďalšieho nezakladá žiadny právny následok so začatými súdnymi konaniami, nespôsobuje automaticky odklad vykonateľnosti uznesenia odvolacieho súdu, ktorý rozhodoval o nevyhlúčení zákonného sudcu. Nemožnosť rozhodnúť vo veci samej nastáva len v prípade podanej námietky zaujatosti, o ktorej nebolo rozhodnuté nadriadeným súdom (§ 16 ods. 3 O.s.p.), pričom o túto situáciu nejde. Preto súd návrh navrhovateľa na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

Navrhovateľ sa na pojednávanie napriek riadne a včas doručenému predvolaniu nedostavil, svoju neúčasť neospravedlnil. Nedostavil sa ani odporca, ktorý svoju neúčasť písomne ospravedlnil z dôvodu hospodárnosti konania. Súd preto vo veci konal v neprítomnosti účastníkov konania a vykonal dokazovanie oboznámením pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9Er/725/2007, oboznámením písomných vyjadrení účastníkov konania ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

V exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 9Er/725/2007, EX/994/07 (po zmene exekútora EX/1027/2010) oprávnený Pohotovosť s.r.o. Bratislava, povinná Y. W.Á., oprávnený podal žiadosť o zmenu exekútora dňa 15.10.2009. Súd výzvou z 2.11.2009 vyzval povereného súdneho exekútora na zaslanie exekučného spisu. Súdny exekútor požiadal o predĺženie lehoty dňa 7.12.2009 a dňa 16.12.2009 exekučný spis predložil. Súd uznesením z 4.1.2010 č.k. 9Er/725/2007-47 rozhodol o zmene exekútora a poveril vykonaním exekúcie navrhovaného súdneho exekútora, ktorému postúpil aj exekučný spis. Uznesenia nadobudlo právoplatnosť 28.1.2010. Exekučné konanie doposiaľ ukončené nie je.

Z úradnej činnosti súdu bolo zistené, že v navrhovateľom uvádzaných exekučných konaniach EX 41/2007, EX 7446/2011 a EX 11017/2008 nebola predložená príloha - potvrdenie MS SR o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Z úradnej činnosti súdu bolo tiež zistené, že v predmetnom exekučnom konaní oprávnený nepodal sťažnosť na prieťahy v konaní.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení do 31.12.2012, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1. Zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom od 31.12.2012 právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v prejednávanej veci a citovaných ustanovení zákona, považoval súd návrh navrhovateľa za nedôvodný. Navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Prievidza v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 9Er/725/2007. Pokiaľ ide o odporcom namietané nedostatky návrhu na začatie konania, súd konštatuje, že návrh navrhovateľa v zmysle § 79 ods. 1 O.s.p. má všetky náležitosti návrhu na začatie konania, pričom neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávne úradnému postupu zo strany exekučného súdu, nie je podľa názoru súdu takou vadou návrhu, ktorá by bránila súdu vo veci ďalej konať, i keď súd plne prisvedčuje argumentácii odporcu, že navrhovateľ by mal jasným spôsobom identifikovať súdne konanie, v ktorom mu mala byť spôsobená škoda, o to zvlášť, že v namietanom súdnom konaní bol účastníkom konania. V zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej aj nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Navrhovateľ v prejednávanej veci poskytol súdu len tvrdenie, že v každej veci podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, na ktorú odporca nereagoval pozitívne. Pokiaľ navrhol vykonať dôkaz, a to vyžiadať od odporcu príslušný spis, ktorý sa týka podanej žiadosti o prerokovanie nároku, vykonanie tohto dôkazu nebolo možné, pretože MS SR nevedlo osobitný spis pre každú podanú žiadosť a keďže podľa odporcu navrhovateľ neposkytol ani napriek opakovaným výzvam v rámci predbežného prerokovania požadovanú súčinnosť potrebnú pre prerokovanie jeho nároku, čím bol podľa odporcu proces predbežného prerokovania fakticky zmarený. Keďže požadované údaje k žiadosti o predbežné prerokovanie navrhovateľ nedoplnil, nepovažuje MS SR ako orgán príslušný na prerokovanie žiadosti nárok navrhovateľa za predbežne prerokovaný. Vo svojom písomnom vyjadrení odporca uviedol, že dôkazné bremeno v smere preukázania predbežného prerokovania nároku je na strane navrhovateľa a nemôže zaťažovať odporcu. Súd však konštatuje, že je nepravdivé tvrdenie navrhovateľa o tom, že priložil prílohu - potvrdenie MS SR o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody do konaní v žalobách týkajúcich sa exekučných konaní EX 41/2007, EX 7446/2011, EX 11017/2008, pretože súd si zadovážil všetky uvedené exekučné spisy, pričom ani v jednom súdnom spise, ktorý sa týka uvedeného exekučného konania sa takáto príloha nenachádza. Za tohto stavu, keď navrhovateľ tvrdil, že žiadosti o predbežné prerokovanie nároku podal a odporca potvrdil, že navrhovateľ takéto žiadosti podal, súd uzavrel, že žiadosti o predbežné prerokovanie navrhovateľom boli podané v deň 23.4.2012, nárok bol uplatnený na základe žiadostí o predbežné prerokovanie nároku a s ohľadom na skutočnosť, že nárok navrhovateľa uspokojený nebol v lehote do šiestich mesiacov odo dňa prijatia všetkých žiadostí, súd považoval podmienku predbežného prerokovania nároku za splnenú. Súd nevidel v podaní predmetných návrhov pred uplynutím šesťmesačnej lehoty prekážku v konaniach o nárokoch navrhovateľa, pretože uvedená šesťmesačná lehota uplynula dňa 23.10.2012 a v nasledujúcich dňoch a je zrejme, že k uspokojeniu nároku navrhovateľa nedošlo. Vychádzajúc z právnej úpravy § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 citovaného zákona platného do 31.12.2012 nemožno i v takomto prípade uprieť navrhovateľovi právo obrátiť sa na súd s nárokom na náhradu škody. Zákon podľa tejto úpravy nespájal s nedostatkami žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a neposkytnutím následnej súčinnosti žiadateľa dôsledok zániku nároku na náhradu škody.

Podľa právnej úpravy platnej v čase tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu a vzniku škody sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody pritom má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky, a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Navrhovateľ nepreukázal splnenie všetkých zákonných predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu. V predmetnej veci vidí navrhovateľ nesprávny úradný postup Okresného súdu Prievidza v tom, že rozhodol o žiadosti o zmene exekútora oneskorene, keď súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 88 dní. V konaní je taktiež preukázané, že súd o zmene exekútora rozhodol uznesením z 4.1.2010, pričom exekúcia ukončená nie je. Rovnako mal súd preukázané, že navrhovateľ nepodal v predmetnom exekučnom konaní sťažnosť na prietahy v konaní. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov,

je kompetentný preskúmať len ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä z pohľadu troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu. Súdne a tým i exekučné konanie nie je kompetentný preskúmavať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmavať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa - krajské súdy, NS SR. V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil, napr. NS SR, poškodený subjekt by sa mal obrátiť na okresný súd, aby konštatoval, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prieťahov. Postup súdu vyššieho stupňa by bol v takomto prípade preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní je oprávnený Ústavný súd SR. Uvedené uvádza aj dôvodová správa k novele zákona č. 514/2003 Z.z. vykonaná zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2013. I keď súd v predmetnom konaní vzhľadom na tvrdený okamih spôsobenia škody, postupuje podľa znenia zákona účinného do 31.12.2012 zastáva názor, že v zmysle § 9 ods. 1 citovaného zákona, je dôležité pri skúmaní existencie nesprávneho úradného postupu a porušenia povinnosti urobiť určitý úkon v ustanovenej lehote, pri skúmaní nečinnosti orgánu verejnej moci a skúmaní zbytočných prieťahov v konaní alebo iného zásahu vychádzať z horeuvedených záverov, pretože i samotná súdna prax v tejto oblasti vyvolala potrebu uviesť výslovne do právnej úpravy možnosť vychádzať v takýchto konaniach o náhradu škody len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy konaní, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní v tomto smere, právoplatného rozhodnutia ES pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia ÚS SR o ústavnej sťažnosti, ktorým ÚS SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (viď znenie § 9 citovaného zákona s účinnosťou od 1.1.2013). Súd si samozrejme uvedomuje, že predmetom konania nie je posudzovanie porušovania ústavných práv navrhovateľa, ale posúdenie nároku na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu, avšak z rovnakých dôvodov z akých dochádza i ku konštatovaniu porušenia ústavného práva. Uvedené je dôležité nielen z pohľadu kompetencie príslušného orgánu posudzovať prieťahy konaní, resp. porušenia ústavného práva, ale i z pohľadu splnenia si všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si navrhovateľ nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na majetku (napríklad vo veci Nálezu ÚS SR III. ÚS 69/2011 z 3.5.2011 ústavný súd konštatoval, že účastník konania, ktorý počas tvrdenej nečinnosti súdu neprejaví navonok svoju nespokojnosť s jeho postupom, postupuje v rozpore so zásadou vigilantibus iura (každý nech si stráži svoje práva), čo možno pripísať iba na ťarchu účastníka). I keď predmetom konania o nárokoch navrhovateľa je skúmanie nesprávneho úradného postupu súdu a s tým vzniknutú majetkovú škodu alebo nemajetkovú ujmu, súd považuje za správne poukazovať i na rozhodnutia ÚS SR, pretože v konaniach pred ústavným súdom, kde sa posudzuje porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa v podstate skúmajú a vyhodnocujú tie isté okolnosti, ako je zákonná lehota na rozhodnutie, ostatné okolnosti prípadu, úkony súdu, úkony účastníka konania, zložitosť veci a podobne. Preto súd poukazuje napríklad na rozhodnutie ÚS SR napr. vo veci I.ÚS 16/02, kde sa okrem iného konštatuje, že pri posúdení či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. I keď v danej veci išlo o nedodržanie lehoty na rozhodnutie vo veci samej, ústavný súd prihliadol na jednotlivé úkony súdu, osobitosť konania, na vyhotovenie rozsudku, ktorý obsahoval podrobnú skutkovú, právnu analýzu súdnej veci vrátane odvolania sa na príslušnú judikatúru NS SR, ÚS SR a podobne. V tejto súvislosti súd udáva, že i keď teda súd v exekučnom konaní urobí úkon po zákonom stanovenej lehote, nemožno bez zohľadnenia ďalších okolností veci konštatovať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu. I keď by takýto nesprávny úradný postup súdu bol daný, navrhovateľ vôbec nepreukázal vznik škody alebo nemajetkovej ujmy priamo vyvolanej týmto nesprávnym úradným postupom. Je potrebné vo všeobecnosti uviesť, že v niektorých exekučných konaniach bola dĺžka konania ovplyvnená aj správaním súdneho exekútora, ktorý na výzvy súdu v danej lehote nereagoval.

Rovnako nemal súd preukázané, že by navrhovateľ uplatnil svoje právo podaním sťažnosti Ústavnému súdu SR pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, práva vlastníť majetok a práva na ochranu majetku a podobne. Pokiaľ sa navrhovateľ na Ústavný súd s takýmito sťažnosťami obrátil, boli tieto sťažnosti odmietnuté z dôvodu nedostatku zákonom predpísaných náležitostí podania sťažovateľa, ako bolo neuvedenie spisových značiek, pod ktorými sa namietané konania viedli, nedoručenie písomných podkladov - príloh a podobne. Okrem iného Ústavný súd SR vo viacerých rozhodnutiach konštatoval, že ústavný súd nemôže nahradzovať úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie (len príkladmo napr. II.ÚS 211/2012 z 3.7.2012, IV.ÚS 374/2012 z 9.8.2012). Pokiaľ tvrdí navrhovateľ, že v období nečinnosti súdu mu vznikla škoda ako náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov, na udržanie a správu informačného systému, administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom, ďalej na administratívne spracovanie textov urgencií súdu, na publikačné výdaje spojené s urgenciami na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania, toto svoje tvrdenie ničím nepreukázal. Je zrejmé, že pokiaľ navrhovateľ spravuje svoje vymáhané pohľadávky v informačnom systéme, náklady na tento systém si musí pokryť sám, tieto náklady nemôžu byť zvýšené v dôsledku prípadného oneskoreného rozhodnutia súdu. Ani prípadné podanie žiadosti o informáciu o stave konania, podanie sťažnosti, ktoré podával vo väčšine prípadov ako hromadné žiadosti o informáciu o stave konania a sťažnosti bez uvedenia čísiel súdnych exekučných spisov, nemohlo vyvolať u navrhovateľa náklady v každej jednotlivéj veci tak ako tvrdí. Preto tvrdenie navrhovateľa o možnej škode je len hypotetické, účelové a ničím nepodložené o to viac, že informačný systém navrhovateľa neposkytuje zrejme navrhovateľovi ani základnú informáciu pre súd, a to číslo exekučného konania, pod ktorým sa na súde namietané exekučné konanie viedlo.

Podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku v znení novely č. 341/2005 Z.z. s účinnosťou od 1.9. 2005 oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení novely č. 341/2005 Z.z. s účinnosťou od 1.9. 2005 súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako by došlo k zastaveniu exekúcie.

V zmysle prechodných ustanovení k uvedenej novele podľa § 238 ods. 1, 2 Exekučného poriadku sa konania začaté pred 1.septembrom 2005 dokončia podľa práva platného do 31.8. 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. V odseku 2 sú taxatívne vymedzené ustanovenia, ktoré sa použijú aj na konania začaté pred 1.9. 2005, medzi ktorými § 44 ods. 7 a § 44 ods. 8 nie je. Uvedená úprava platila v Exekučnom poriadku aj po novele vykonanej zákonom č. 585/2006 Z.z. účinnnej od 1.12.2006, ktorým bol do § 44 vsunutý nový odsek 7, pričom doterajšie odsek § 44 ods. 7 a 8 sa len prečíslovali na § 44 ods. 8 a 9.

V predmetnej veci navrhovateľ tvrdil, že podal dňa 10.8.2009 návrh na zmenu súdneho exekútora, pričom mu bolo doručené uznesenie exekučného súdu o zmene súdneho exekútora zo dňa 4.1.2010 a celkové omeškanie exekučného súdu s rozhodnutím o zmene exekútora trvalo viac ako 88 dní. Tieto skutkové tvrdenia navrhovateľa sú nepravdivé. Zo spisu Okresného súdu Prievidza 9Er/725/2007 vyplýva, že oprávnený podal súdu návrh na zmenu exekútora dňa 15.10.2009, pričom súd výzvou zo dňa 2.11.2009 žiadal súdneho exekútora o doručenie exekučného spisu, ktorý žiadal o predĺženie tejto lehoty. Súdnym exekútorom exekučný spis súdu doručil dňa 16.12.2009. O zmene exekútora bolo rozhodnuté uznesením 9Er/725/2007-47 zo dňa 4.1.2010, právoplatné 28.1.2010. Exekúcia ukončená nie je. I napriek tomu, že v danej veci súd rozhodol o zmene exekútora po uplynutí zákonnej

lehoty, nemožno v tejto skutočnosti vidieť nesprávny úradný postup, ktorým by bola navrhovateľovi spôsobená škoda, resp. nemajetková ujma. Pre objektívne dôvody súd nemohol dodržať zákonnú lehotu, pretože pre rozhodnutie vo veci potrebuje súčinnosť pôvodného súdneho exekútora, o ktorého trovách súd pri zmene osoby exekútora rozhoduje. Exekučný súd je povinný spolu s uznesením o zmene exekútora postúpiť aj exekučný spis, pričom súd musí pri priznávaní trov exekútora podrobne preskúmať uplatnené trovy pôvodného súdneho exekútora. Okrem toho navrhovateľovi nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, a to podať sťažnosť predsedovi súdu proti porušovaniu jeho práv v exekučnom konaní v zmysle § 3 ods. 7 v spojitosti s § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch, alebo obrátiť sa na ÚS SR s požiadavkou o posúdenie, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, pričom navrhovateľ nevyužil ani jednu z možností. Keďže navrhovateľ nepreukázal splnenie prvého predpokladu zodpovedného právneho vzťahu, a to existenciu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Prievidza vo veci 9Er/725/2007, súd sa otázkou uplatnenej škody nezaoberal. Nebolo ďalej vôbec preukázané, že v prípade rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora v zákonnej lehote 30 dní, by došlo k účinnému vymoženiu pohľadávky oprávneného, a tým teda naplneniu účelu exekučného konania. Zmena osoby súdneho exekútora je len čiastkový procesný úkon, ktorý na vymožitelnosť pohľadávky nemá vplyv. Nesprávny úradný postup by musel byť takou podstatnou príčinou, ktorá by spôsobila škodu, čo v danom prípade nie je možné konštatovať. Len pre úplnosť súd konštatuje, že poverený súdny exekútor mohol vykonávať všetky úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, pričom vzhľadom aj na čas od začatia exekučného konania do podania návrhu na zmenu exekútora je zrejmé, že dôvodom nevymoženia pohľadávky oprávneného je zrejma nemajetnosť povinného, keďže exekúcia trvá už 6 rokov a ukončená nie je. V súvislosti s nevydaním rozhodnutia o zmene exekútora v zákonnej lehote preto nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody. Tvrdenia navrhovateľa, že mu vznikla majetková škoda v sume 175,- eur a nemajetková ujma 110,64 eur nie sú ničím podložené. Súd si je vedomý toho, že k rozhodnutiu o zmene exekútora došlo až po 2,5 mesiacoch od doručenia žiadosti, avšak len v tejto samotnej skutočnosti nemožno vidieť nesprávny úradný postup, ktorý by založil nárok na náhradu tvrdenej škody.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku. Odporca mal v konaní plný úspech, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania a tento nárok si v konaní aj uplatnil. Súd mu však náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že v konaní mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne prostredníctvom tunajšieho súdu v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie účastníkov konania, voči ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom odvolateľ vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu, čoho sa odvolaním domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie možno zdôvodniť len skutočnosťami uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p.